

Mitä seuraa demokratian, demografian ja ekonomin suhteiden järkkymisestä?

Olemme viimeiset 100 vuotta, mutta erityisesti vuosikymmenet II maailmansodan jälkeen eläneet uskossa, että demokratian ja kasvavan talouden toisiinsa kytkeytyvä järjestelmä on voittoisa. Totalitaarisesti johdetut valtiot taantuivat taloudessa, tieteessä ja teknologiassa. USA on ollut ylivoimainen johtaja, johtajuuden perustuen pohjimmiltaan siihen, että maailman väestöstä 1/3 on asunut Amerikassa. Sitä seuraten tai sen vanavedessä koko läntinen maailma erityisesti globaalitalouden myötä on vaurastunut, ihmiset voineet hyvin, ja ennen kaikkea sodilta on välttytty. Avoimet demokratiat hallintamallina ovat menestyneet suhteessa autoritaariin, viime vuosikymmenien aikana myös siksi, että ne ovat pystyneet innovatiivisina alueina uusimaan rakenteitaan niin politiikassa kuin taloudessa.

Lännen demokratioissa on uskottu, että vapaus, vauraus ja kaikenlainen edistys jatkavat voittokulkuaan. Muualla maailmassa, kontrollin yhteiskunnissa, on kadehtien ja katkerana huomattu läntisten ”yltiödemokratioiden” ihmisten elämän olevan jopa mukavaa.

Lännen demokratioiden hyvän tulevaisuuden kierre katkesi, kun USAn väkiluku on pysynyt samana, samoin kuin Euroopan, mutta Aasiassa ja Afrikassa on nähty jyrkkä nousu. Kun maailman väkiluku on (ehkä vuonna 2 100) 11 miljardia, Amerikassa on vain ½ miljardia ja Euroopassa toiset ½ miljardia. Läntisen maailman, erityisesti Euroopan, väestö on vanhaa, kun se 10 miljardin Aasiassa ja Afrikassa on nuorta. Väestön, talouden ja politiikan painopiste siirtyy vääjäämättömästi Aasiaan. Kiinasta, joka talouden kautta on saamassa jo Afrikan seuraajakseen, tulee uusi johtaja ensin taloudessa ja sitten politiikassa - viimeistään siinä vaiheessa, kun se on ydinasemahti.

Onko geo-ekonominen vastakkainasettelu johtamassa läntisten talouksien vaarantumiseen ja joutumiseen sekasortoon? Häviääkö niiden vapauteen ja demokratiaan perustuva hallintamalli autokraattiselle mallille, joka näyttää saavan yliotteen globaalitaloudesta? Turvallisuus, jonka on demokratioissa katsottu kytkeytyvän ihmisoikeuksien kunnioitukseen, hyvään hallintaan, vakaisiin oloihin, vahvaan talouteen, tekniikan kehitykseen, tietoon ja lopulta ihmisten tyytyväisyyteen, voi hävitä nopeasti. Demokratian heikentymisestä on vaarallisia merkkejä USA:ssa ja joissakin Euroopan maissa. Peli näyttää koventuvan.